

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 40. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 20-го лютого 1941. No. 40. Jersey City, N. J., Thursday, February 20, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“ В'єрген 4-0237. — Тел. У. Н. Корсу: В'єрген 4-1016. 4-8907. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЯПОНСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ ПРИНЯТО ХОЛОДНО

ВАШИНГТОН. — У відповідь на пропозицію Японії, що вона готова стати посередником у світовій замирненні, підсекретар стейту Сомнер Велес сказав, що деякі держави шедри на миролюбні заяви. Але, щоб ті заяви можна було трактувати поважно, треба булоб наперед побачити миролюбні діла з боку тих держав. На пресовій конференції Сомнер Велес відповів, що та його заввага відноситься до всіх держав, які роблять мирові пропозиції. Вони наперед мусять дати докази ділами, що бажають миру, а щойно тоді прибирати ролю миротворців.

БУДОВА ПОВЗІВ ЛИШАЄТЬСЯ ПОЗАДУ.

ДІТРОЙТ. — Внаслідок невідповідного чергування з боку головного бюро оборонної індустрії плян будови повзів готов затигнулись і не бути виконаний на час. Бо машини, при помочи яких можна буде будувати повзи, не приходять на час до новозбудованих фабрик, зокрема до такої фабрики в Дітройт. Вона має будувати по тисячу повзів на рік. Дотепер лиш одна третя машин прийшла. Коли решта не прийде на час, не можна буде розпочати масової продукції повзів.

ПОВЕРНЕННЯ ФОНДІВ В ІНШІЙ БІК.

ОЛБАНІ. — Місто Нью Йорк робить заходи в стейтовій легіслації, щоб добитись закону, на основі якого місто моглоб повернути гроші, зібрані шляхом спеціального оподаткування на „реліф“ повернути на інші добродійні цілі. Таких грошей є 14 мільонів доларів. Місто каже, що внаслідок економічної поправки не треба стільки грошей на „реліф“.

ТЕЛЕГРАМИ ДО ГІТЛЕРА.

НЬЮ ЙОРК. — Німецька радіація виснажила запобіг в імені уряду, що американці, які бажають ріжних вияснень про ріжні німецькі справи можуть посылати без оплати телеграми до Німеччини, а звідтам дістануть відповідь. Багато охочих американців з цього скористало. Деякі з них посилали поважні запити, інші — глумливі.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИК ДО АНГЛІЇ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт назначив спеціального представника, з титулом „міністра“, до Англії, де він буде постійно перебувати і буде на „другій кінці“ полагоджувати всякі справи, звязані з посилкою для Англії помочи. Тим чоловіком є Ервуд Геріман, відомий американський банкер і член оборонної ради.

МЕКСИКАНЦІ ЗНОВ ЗАКИДАЮТЬ ГАЧОК.

МЕКСИКО СІТІ. — Мексиканський міністер фінансів, Алеман, заявив, що мексиканський уряд запрошує чужі капітали до експлуатації копаден нафти, але не тих, що вже побудовані, тільки тих, що ще не використані. В Мексико, під землею, є великі засоби земної роппи, говорив він. Чужі капітали можуть кооперувати з Мексиком в цілі їх видобуття. Та два роки тому мексиканський уряд сконфіскував всі чужі розбудовані копальні, вартості грубих соток мільонів доларів.

ПРОТИ ПОМИЛОК КАПІТАЛІЗМУ.

НЬЮ ЙОРК. — Е. Г. Дрейпер в відчиті, в „новій школі соціальних наук“, сказав, що Гітлер використав всі помилки капіталізму і демократії, та в той спосіб прийшов до влади. Він обіцяв людям інший лад і порядок. Тепер демократії мусять виступити з новим ладом, признаючи попередні помилки і проповідуючи їх напругу, в тім дусі, як це в Англії заповідають Ернест Бівін, Морісон та інші.

ДОХОДИ КАНАДИ НА ВІЙНУ.

ОТАВА. — Міністер фінансів Канади заявив перед канадським парламентом, що наступного фінансового року уряд забере половину всіх національних доходів на ведення війни.

МЕШКАННЯ В „ТРЕЙЛЕРАХ“.

ВАШИНГТОН. — Конгресовий комітет набуття фондів одобри думку, щоб у будові мешкань для робітників, занятих в новозбудованих воєнних промислах, використовувати „трейлери“, себто поширені нині маленькі домики на колесах, які можна тягнути за автом куди хто хоче. В тих „трейлерах“ моглиб мешкати головні такі робітники, яких потрібно хвилево для якоїсь будови і після того вони мусять їхати далі.

УКЛАДАЮТЬ ПЛЯНИ „ЗАТЕМНЕННЯ“.

НЬЮ ЙОРК. — Заряд міста Нью Йорк виготовляє пляни „затемнення міста“, щоб у той спосіб вишкодити свій технічний персонал, а також привчити загаль до затемнювання, потрібного в часі ворожих налетів. Коли відбудеться перша проба — покищо не відомо.

ГОЛОСИ ОПОЗИЦІЇ В СЕНАТІ

В сенаті, підчас дебати над законопроектом ч. 1776, забирали голос сенатори, які є проти згаданого проєкту. Серед них були: Тайллінг, Кларк, Най, Тефтер, Венденберг, Гілбер і інші. Вони говорили, що згаданий законопроект цілком не приспінить помочи Англії, бо Америка вже нині дає Англії все, що можливе, тільки приспінить в Америці диктатуру. Він дасть президентові право розпоряджатись величезними державними фондами, зброєю, а навіть дасть йому право виповідати іншим державам війну. Ще ні один президент в цілій історії З'лучених Держав Америки не мав стільки прав, говорили сенатори з опозиції. Коли цей законопроект перейде, то Америка цілком певно знайдеться в війні й опісля вийде з цієї війни з тоталітарним режимом. Щоб запобігти цьому сенатори пропонували ріжні обмеження в законопроекті і ріжні вирази заборони, чого не можна робити.

ДЖЕС ДЖОВНС ПРО ВІЙНУ

Секретар торговлі, Джес Джовнс, перед фінансовим конгресовим комітетом заявив, що З'лучені Держави „якщо є в війні, а бодай дуже близько війни“. Це речення він висказав тоді, коли члени згаданого комітету ставили йому запити про видатки на мешкання для робітників, занятих в оборонній промислі. Як відомо в багатьох випадках робітники не мають приміщення і часто виноривають їх інші власники домів. Уряд старається запобігти цьому, в той спосіб, що витрачає великі суми на будови нових мешкальних домів. При тім витрачає великі суми гроша. Джес Джовнс заявив, що серед таких обставин треба викидати гроші, бо ми „якщо є в війні, а бодай дуже близько до війни“.

На пресовій конференції один з газетярів запитав президента Рузвельта, що він думає про цей висказ Джовнса? Президент відповів, що це слова без змісту. От сказані, не в тім дусі, в якому дехто хоче їх інтерпретувати.

ОБОРОННИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ В ОЛБАНІ

Стейтова легіслація ньюйорського стейту ухвалила законопроект, що пішов вже до підпису губернатора, на основі якого затверджується в стейті Нью Йорк оборонній раді. Їх всіх є шістьдесят кілька. Всі вони підлягають головній оборонній раді, в склад якої входить губернатор, віцегубернатор, і провідники більшості та меншості з обох палат легіслації. Ці ради мають зайнятись оборонними підготовками своїх частин стейту.

СІНГАПУР СКРІПЛЕНИЙ ТИСЯЧАМИ НОВИХ БОЙКІВ-ОХОТНИКІВ

Що Велика Британія ставиться до подій на далекому Сході дуже уважно, видно по тім, що до Сінгапура прибули з Австралії нові воєнні сили, що будуть обсаджувати Малайський півострів, на кінці якого є Сінгапур, відома британська морська база, яку називають „британським Гібральтаром на Далекому Сході“. Тисячі австралійців вислали на беріг з великою радістю, знаючи вагу свого призначення. Усі вони — добровольці. І знаменито виєкпіновані. Привезли зо собою все, що їм потрібне для воєнних операцій, так, що потребуватимуть на нивім місці тільки поживи і газоліну. Прибули самі молоді хлопці, з яких облич саяло усміхом і здоров'ям.

„ЗУДАР ДУЖЕ БЛИЗЬКИЙ“

Таке заповідають голландські знавці Далекого Сходу. А під ударом розуміють японсько-британську війну, яка повиннаб зачатись нападом на Сінгапур. Війна протягнеться теж і на Голландські Нідерланди. Також твердять, що японська флотія вислає дальші кораблі до Сіамського заливу і скріпляє всюди свої позиції на півдні. Та Асошієтєд Прес не могла покищо знайти потвердження тих вістей.

ОБОРОНА ПЕРЕД НІЧНИМИ НАПАДАМИ ПОЛІГШИЛАСЯ

Лондон не зазнає вже від довшого часу таких ударів, які йому наносили німецькі літаки давніше. Це відноситься головню до нічних налетів, бо ночами німці найбільше бомбардували. А тепер так є, що бомбардують більше днями. Особливо, коли їде про інші британські міста. Це толкують собі тім, що нічна оборона перед налетами дуже полігшилась. Вона не тільки збільшилась щодо числа протилетунських гармат, але теж знайдено кращий спосіб на відшукування літаків серед темноти.

ВТРАТИ НА МОРІ ЗМЕНШИЛИСЯ НА ПОЛОВИНУ

Таке проголошує британська адміраліція про втрати останнього тижня. Вони виносили 29,406 тон поємності, себто 13 кораблів.

ПО УПАДКУ ТОБРУКА. Італійські жовніри, що попали в британську неволю по захопленні цього важкого пункту в італійській африканській колонії Лібії. На світліні жовніри італійської флотії, що здалися 22 січня.

ТУРЕЧЧИНА ДАЛІ ДЕРЖИТЬ З ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ

ІСТАНБУЛ. — Турецька преса вправді хвалить турецько-болгарський договір, кажучи, що він забезпечує спокій на Балкані, але разом підкреслює, що цей договір і та нова ситуація, що повстала на Балкані, цілковито не змінюють нічого у відносинах Туреччини до Великої Британії. Значить, що британсько-турецький союз далі існує. Ще кажеться, що тепер може легко повстати „балканська антанта“, бо до союзу Болгарії з Туреччиною може теж приступити Югославія, а навіть Греція. Тільки одного боється, щоб Німеччина чогось тут не попустила. Одинокі небезпека, каже оден часопис, це концентрація німецьких військ у Румунії.

НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ НАД ГРЕЦІЄЮ.

БІЛГОРОД. — Асошієтєд Прес подає, що тепер літають над Грецією німецькі літаки цілком свободно, вилітаючи з летунських піль у Болгарії й долітаючи аж до Атен. З літаків здійснюють фотографічні знімки терену.

ПЕРЕВОЗЯТЬ МАТЕРІАЛИ.

БІЛГОРОД. — Що витиснула Німеччина на Югославії підчас останніх переговорів у Берхтесгаден, видно найкраще по тому, що тепер через югославську територію переїжджають німецькі заплomboвані вагони з воєнним матеріалом, призначеним для Болгарії, себто для німецьких військ, що там вже розміщені.

ХОЧУТЬ, ЩОБ ГРЕЦІЯ ПІДДАЛАСЯ.

БІЛГОРОД. — Американські кореспонденти твердять, що німецький посол в Атонах домагається від грецького уряду, щоб Греція закінчила війну з Італією та прийняла вимоги, поставлені Мусолінієм, бо інакше Німеччина приймєть Греції війну.

ПОМІЧ ГОТОВА ПРИЙТИ ЗАПІЗНО.

АТЕНІ. — Властиво нема британської піхоти чи артилерії на грецьких фронтах, а є тільки летунські сили. А нема більшого британського війська тому, що Греція того собі бажала, бо не хотіла наразити себе на війну з Німеччиною. Тепер ситуація змінилась. Та щоб прибуло британське військо в більшій скількості з Африки, то на те треба трохи довшого часу, а Німеччина, як треба припускати, на те ждати не буде, а зачне офензиву, щоб розбити Грецію, заки вона дістане більшу допомогу. З того дехто заключає, що ледви, чи Греція зможе дальше воювати. Вона готова бути змушена піддатись німецькому диктатові, бо їй самій годі вести війну на два боки. Очевидно, що положення булоб цілком інакше, колиб Туреччина була додержала своєї обіцянки і пішла війною, як тільки Гітлер зачав висилати військо до Болгарії.

БОЛГАРІЯ ВДОВОЛЕНА.

СОФІЯ. — В Болгарії панує загальне вдоволення зо замирненні з Туреччиною, коли судити по тому, що подає кореспондент часопису „Ди Нью Йорк Таймсу“. В болгарській пресі пригадується, що й минулої війни Болгарія і Туреччина були разом, що Кемаль Ататурк сказав в Анкарі 1932 року, що „вороги Болгарії є ворогами Туреччини“, та що в Туреччині памятають, що то „Болгарія не дала британцям здобути Константинополь підчас минулої війни“.

НАЦИСТИ ДОБАЧУЮТЬ ПЕРЕМОГУ „НОВОГО ПОРЯДКУ“.

БЕРЛІН. — Юнайтед Прес подає, що німецька преса розписується широко про болгарсько-турецький договір, підкреслюючи, що Німеччина працювала в тому напрямі. Далі каже, що цей договір то „перемога нового порядку в Європі“, а також „поразка британської дипломатії“. Отже пишеться менш більш те саме, що й в фашистській пресі в Італії.

ІТАЛІЯ СТРАШИТЬ!

РИМ. — Станеться незабаром щось великого на Середземному морі, заповідає „Попольо д'Італія“, орган Мусоліні. І звязує це з розмовами адміралів: німецького й італійського.

ЯПОНІЯ ПОСТУПИЛА НА ВЛАСНУ РУКУ.

ТОКІО. — Дають урядово ближче пояснення до предложения Японії посередничити в замирненні воюючих. Сказано, що Японія набрала охоти, коли їй вдалось довести до полагодження мирним шляхом конфлікту між Сіямом і Французьким Індокитаєм. Думала, що так само можнаб полагоджувати й інші конфлікти. Тому заявила, що готова перебрати на себе ініціативу в справі замирненні воюючих, як хто з них того забажав би. При тому підкреслено, що Японія зробила це виключно на власну руку, не питаючись нікого, бо того переконання, що з війни не вийде нічого доброго.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА СІЧЕНЬ 1941 РОКУ

ПРИХІД				ВІДІД			
Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	345.72	165.	48.86	329.	9.74	398.	136.09
2.	203.10	166.	29.82	330.	191.95	400.	78.19
3.	168.27	167.	166.04	331.	66.49	401.	91.44
4.	79.72	168.	218.87	332.	85.27	402.	45.71
5.	313.93	169.	40.97	333.	120.76	403.	14.77
6.	282.06	170.	418.43	334.	339.27	404.	264.08
7.	215.29	171.	166.05	335.	64.93	405.	73.20
8.	211.66	172.	39.16	336.	21.81	406.	109.80
9.	203.30	173.	100.12	337.	306.50	407.	235.56
10.	114.98	174.	27.38	338.	115.27	408.	60.25
11.	117.68	175.	347.73	339.	19.24	409.	34.86
12.	168.45	176.	365.55	340.	127.79	410.	72.65
13.	19.74	177.	235.20	341.	182.42	411.	16.92
14.	93.33	178.	254.07	342.	93.23	412.	44.21
15.	139.91	179.	473.46	343.	89.29	413.	54.91
16.	14.87	180.	65.55	344.	242.36	414.	97.51
17.	345.79	181.	126.77	345.	44.49	415.	19.29
18.	137.00	182.	184.96	346.	137.12	416.	104.08
19.	424.44	183.	150.65	347.	59.77	417.	36.08
20.	58.48	184.	21.90	348.	50.60	418.	11.46
21.	113.66	185.	81.03	349.	161.08	419.	10.69
22.	226.81	186.	57.24	350.	89.56	420.	74.03
23.	32.23	187.	40.96	351.	159.90	421.	108.88
24.	47.29	188.	53.91	352.	162.30	422.	15.10
25.	150.77	189.	13.64	353.	14.51	423.	23.37
26.	220.20	190.	42.98	354.	70.52	424.	115.90
27.	71.00	191.	161.71	355.	29.61	425.	5.12
28.	165.09	192.	200.61	356.	63.20	426.	17.81
29.	31.29	193.	94.83	357.	86.95	427.	13.13
30.	191.80	194.	34.87	358.	66.63	428.	24.35
31.	50.21	195.	51.51	359.	17.69	429.	254.16
32.	157.88	196.	32.00	360.	1975.59	430.	33.80
33.	225.87	197.	34.38	361.	73.46	431.	118.94
34.	289.19	198.	73.38	362.	133.18	432.	64.44
35.	365.34	199.	73.38	363.	674.35	433.	16.03
36.	24.49	200.	219.52	364.	65.15	434.	15.00
37.	208.71	201.	50.02	365.	24.23	435.	42.54
38.	73.20	202.	38.80	366.	472.43	436.	14.90
39.	122.21	203.	68.97	367.	46.63	437.	29.70
40.	449.93	204.	2124.36	368.	308.41	438.	37.26
41.	26.18	205.	605.59	369.	269.07	439.	58.28
42.	56.67	206.	69.95	370.	248.38	440.	99.68
43.	45.51	207.	22.49	371.	65.04	441.	31.35
44.	37.64	208.	76.93	372.	465.16	442.	18.77
45.	179.80	209.	71.87	373.	23.92	443.	9.18
46.	55.73	210.	208.12	374.	13.79	444.	128.97
47.	129.1	211.	66.72	375.	24.50	445.	47.01
48.	468.3	212.	386.73	376.	190.78	446.	41.50
49.	62.64	213.	46.47	377.	103.76	447.	13.47
50.	55.25	214.	21.49	378.	45.56	448.	10.26
51.	142.59	215.	97.24	379.	206.03	449.	38.64
52.	346.27	216.	443.71	380.	39.61	450.	29.97
53.	190.49	217.	242.39	381.	300.07	451.	38.64
54.	204.21	218.	592.41	382.	36.66	452.	50.08
55.	38.62	219.	496.61	383.	46.3	453.	37.67
56.	52.17	220.	723.33	384.	252.50	454.	23.70
57.	131.73	221.	32.25	385.	37.38	455.	19.23
58.	543.63	222.	515.77	386.	112.46	456.	100.08
59.	147.53	223.	49.44	387.	23.95	457.	25.97
60.	244.58	224.	18.12	388.	139.22	458.	18.75
61.	167.10	225.	96.28	389.	44.84	459.	26.75
62.	213.85	226.	51.80	390.	26.24	460.	29.07
63.	21.12	227.	172.90	391.	105.85	461.	25.00
64.	220.74	228.	603.01	392.	44.10	462.	25.00
65.	283.01	229.	18.26	393.	229.70	463.	25.00
66.	84.64	230.	67.64	394.	259.70	464.	25.00
67.	68.21	231.	43.87	395.	265.70	465.	25.00
68.	161.30	232.	227.32	396.	274.70	466.	25.00
69.	105.52	233.	144.87	397.	33.17	467.	25.00
70.	185.96	234.	183.29	398.	268.	468.	25.00
71.	612.72	235.	503.01	399.	1.49	469.	25.00
72.	86.26	236.	648.83	400.	14.56	470.	25.00
73.	108.64	237.	375.15	401.	3.34	471.	25.00
74.	14.71	238.	26.98	402.	8.20	472.	25.00
75.	59.12	239.	118.38	403.	31.51	473.	25.00
76.	141.33	240.	119.90	404.	3.81	474.	25.00
77.	66.78	241.	11.00	405.	18.96	475.	25.00
78.	205.02	242.	19.57	406.	2.68	476.	25.00
79.	285.21	243.	125.38	407.	23.27	477.	25.00
80.	173.00	244.	78.25	408.	3.08	478.	25.00
81.	256.69	245.	267.96	409.	2.84	479.	25.00
82.	281.12	246.	69.70	410.	1.41	480.	25.00
83.	34.29	247.	39.30	411.	2.93	481.	25.00
84.	46.02	248.	16.59	412.	1.49	482.	25.00
85.	255.73	249.	307.14	413.	14.56	483.	25.00
86.	394.58	250.	104.04	414.	3.34	484.	25.00
87.	22.31	251.	113.22	415.	2.02	485.	25.00
88.	52.87	252.	175.40	416.	1.15	486.	25.00
89.	900.83	253.	61.90	417.	3.27	487.	25.00
90.	38.38	254.	70.10	418.	36.07	488.	25.00
91.	222.41	255.	32.51	419.	1.83	489.	25.00
92.	181.78	256.	21.95	420.	3.05	490.	25.00
93.	221.71	257.	38.90	421.	8.31	491.	25.00
94.	181.69	258.	88.91	422.	1.41	492.	25.00
95.	153.37	259.	55.14	423.	5.01	493.	25.00
96.	42.56	260.	46.46	424.	2.01	494.	25.00
97.	938.27	261.	166.02	425.	6.34	495.	25.00
98.	128.62	262.	101.21	426.	2.28	496.	25.00
99.	245.93	263.	136.98	427.	6.34	497.	25.00
100.	190.89	264.	34.91	428.	6.35	498.	25.00
101.	307.63	265.	292.55	429.	16.40	499.	25.00
102.	52.32	266.	135.65	430.	5.30	500.	25.00
103.	128.78	267.	246.57	431.	5.24	501.	25.00
104.	133.87	268.	213.09	432.	1.62	502.	25.00
105.	9.81	269.	252.37	433.	2.48	503.	25.00
106.	37.63	270.	110.40	434.	3.5	504.	25.00
107.	430.06	271.	428.83	435.	15.74	505.	25.00
108.	78.41	272.	290.41	436.	1.30	506.	25.00
109.	83.12	273.	38.94	437.	28.93	507.	25.00
110.	24.00	274.	24.82	438.	15.42	508.	25.00
111.	62.31	275.	219.79	439.		509.	25.00
112.	113.34	276.	112.82	440.		510.	25.00
113.	76.98	277.	20.43	441.		511.	25.00
114.	42.54	278.	180.83	442.		512.	25.00
115.	184.03	279.	119.72	443.		513.	25.00
116.	146.44	280.	17.52	444.		514.	25.00
117.	51.89	281.	61.92	445.		515.	25.00
118.	170.77	282.	68.71	446.		516.	25.00
119.	106.90	283.	339.06	447.		517.	25.00
120.	186.56	284.	37.39	448.		518.	25.00
121.	97.28	285.	75.82	449.		519.	25.00
122.	248.29	286.	191.78	450.		520.	25.00
123.	28.84	287.	1,239.72	451.		521.	25.00
124.	34.52	288.	67.90	452.		522.	25.00
125.	616.06	289.	46.19	453.		523.	25.00
126.	17.50	290.	203.85	454.		524.	25.00
127.	161.71	291.	372.93	455.		525.	25.00
128.	238.78	292.	21.79	456.		526.	25.00
129.	105.25	293.	95.88	457.		527.	25.00
130.	71.78	294.	80.46	458.		528.	25.00
131.	194.41	295.	154.65	459.		529.	25.00
132.	186.22	296.	216.12	460.		530.	25.00
133.	74.30	297.	13.28	461.		531.	25.00
134.	147.16	298.	91.19	462.		532.	25.00
135.	92.27	299.	88.07	463.		533.	25.00
136.	123.50	300.	176.21	464.		534.	25.00
137.	179.71	301.	36.05	465.		535.	25.00
138.	220.33	302.	59.46	466.		536.	25.00
139.	54.02	303.	181.68	467.		537.	25.00
140.	82.39	304.	41.57	468.		538.	25.00
141.	199.71	305.	103.99	469.		539.	25.00
142.	549.20	306.	17.06	470.		540.	25.00
143.	38.08	307.	87.50	471.		541.	25.00
144.	65.72	308.	16.36	472.		542.	25.00
145.	164.99	309.	45.06	473.		543.	25.00
146.	121.92	310.	342.12	474.		544.	25.00
147.	9.57	311.	160.05	475.		545.	25.00
148.	39.08	312.	130.54	476.		546.	25.00
149.	513.68	313.	91.14	477.		547.	25.00
150.	291.06	314.	135.14	478.		548.	25.00
151.	90.76	315.	157.59	479.		549.	25.00
152.	290.28	316.	61.68	480.		550.	25.00
153.	80.42	317.	81.04	481.		551.	25.00
154.	194.17	318.	200.03	482.		552.	25.00
155.	52.30	319.	189.40	483.		553.	25.00
156.	158.95	320.	100.07	484.		554.	25.00
157.	327.	321.	67.22	485.		555.	25.00
158.	198.59	322.	24.47	486.		556.	25.00
159.		323.		487.		557.	25.00
160.		324.		488.		558.	25.00
161.		325.		489.		559.	25.00
162.		326.		490.		560.	25.00
163.		327.					

ОСНУВАННЯ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ БІЗНЕСМЕНІВ

Дня 16. лютого н. р. відбулись у Бетовен Гол в Нью-Йорку збори українських бізнесменів, на яких створено Союз Українських Бізнесменів.

Ініціативу до скликання таких зборів дав відомий нью-йоркський бізнесмен, п. Платон Стасюк, вносячи перелік у своїх дописах на сторінках „Свободи“ причини, чому українські бізнесмени повинні організуватись у свої союзи.

На збори прибуло надсподівано велике число людей, коло 250 осіб, так, що треба було брати більшу галю. Збори відкрив п. Стасюк і пояснив їх ціль. Він сказав, що дрібні українські бізнесмени, окремі діяльці споживчих крамниць, нині ледви живуть, бо їм величезну конкуренцію роблять великі крамниці. Останні продають товар по дешевішій ціні тому, бо можуть робити великі гуртові закупки по дешевіших цінах. Дрібні українські бізнесмени можуть ритуватись подібним способом, створюючи свої організації, а опісля і корпорації, та закуплюючи гуртові товари по знижених цінах.

По вступним словам п. Стасюк запропонував вибрати уряд до переведення зборів. Збори затвердили як голову п. Стасюка, а п. С. Бучачко-го як секретаря.

Після цього розвинулась широка дискусія, в якій забили голос десятки бізнесменів як Матейко, Корнат, Крачук, Черноок, Кучуда, Задорський, Пуїда, пані Воробець і багато інших. Бізнесмени, як виходило з дискусії, прийшли на ці збори з виробленими поглядами і думками. Вони різно розбірали суть справи, стверджували своє критичне положення і подавали думки, як цьому зарадити. Радісним явищем було те, що всі вони годились, також щодо планів на майбутнє і майже одностайно підтримували думку ініціатора п. Стасюка.

По цій дискусії передсідник попросив до слова п. Романа Олесницького, який є затруненим в одній великій фірмі міжнародної торгівлі. П. Олесницький дав доклад про українську кооперацію, та про здібності українців на цій полі. Попри свої хліборобські здібності, говорив бесідник, українці виявляють також великі здібності на кооперативнім шляхом. Історія української кооперації сягає 500 літ взад, від часів, коли українські лавівські купці кооперативним шляхом збудували володську церкву. Перша українська кооперативна газета почала виходити 70 літ тому. А по першій світовій війні, пару літ перед другою, українська

супільність під польським пануванням мала вже величезну кооперативну сітку, з кількома тисячами кооперативів, десятками мільйонів доларів обороту. Тоді було теж на західно-українських землях до 80 різних економічних і кооперативних часописів, журналів чи видавництв.

П. Олесницький далі перейшов на американський ґрунт і говорив, що ті всі здібності можна використати також і на американському ґрунті, тим більше, що тут ніхто нам не буде перешкоджати, бо маємо свободу владу і країні економічні можливості.

Тут знов виявилась широка дискусія, яку завершено тим, що рішення створити Союз Українських Бізнесменів. Відразу приступлено до вибору тимчасового уряду. Увійшли: Платон Стасюк, голова; С. Бучачкий, секретар; М. Крачук, касієр. Вибрано теж ширший уряд, в який увійшло одинадцять осіб. Після того приступлено до виписування членів. На початок вписалось 76, а пізніше вписалось ще 9 членів. Всі вони вплатили по \$1.

Предсідник п. Стасюк висловив подяку українським радієм стаям пп. Задорського, Сліпого і Жуківського, за безкорисне виголошування цієї справи на їх годинах, а також „Свободі“ за поміщення всіх дописів в цій справі. Привіт від ньюарських бізнесменів зложив п. Кучуда, голова ньюарського товариства Союзу Бізнесменів. Предсідник поклав ще до слова ред. Е. Ляховича, який зложив привіт новоствореному Союзу Українських Бізнесменів від „Свободи“, зазначаючи, що цього роду справи „Свобода“ завжди попірала і надалі буде їх підтримувати, надіючись теж і підтримки газети з боку українських бізнесменів.

Цілі ті збори зробили на всіх привних дуже гарне враження і кожний вийшов з них з переконанням, що „з того щось буде“. Дискусія велась на високому рівні, привні бізнесмени отверто признавалися до своїх недомогань і замість апелювати до гуманітарних почувань свого загалу, як це часто дотепер траплялось, признавали, що вдержать при собі покупи і зможуть робити бізнес лиш тоді, коли даватимуть найкращу якість товарів і по тій самій, коли не найкращій ціні, ніж це роблять першорядні інші крамниці. А це вони можуть досягти лиш тоді, коли будуть кооперативним шляхом робити закупки в великих компаній по знижених ціні і загалом, будуть себє на кожнім кроці підтриму-

вати. Бо так як тепер є кожний індивідуальний бізнесмен може закупити лиш дуже малу кількість товарів. Через це він мусить значно більше платити. На нм заробляють різні посередники, а для нього самого вже майже нічого не лишається. Крім того багато є серед нас таких бізнесменів, які своїми продуктами моглиб засоблювати свої ринки збуту. Чимало українців поза Нью-Йорком мають на збут різні продукти, як яйця, дріб, картоплі, овочі і т. п. Е теж свої пекарі, різниці, виробники різних продуктів щоденної потреби. В Союзі Українських Бізнесменів вони будуть себе зустрічати, пізнавати свої потреби, полагоджувати свої купецькі трансакції. З часом можна буде закладати різні купецькі корпорації. В той спосіб піднесеться цілий український бізнес, а з ним ціла наша супільність в Америці, разом з її культурними, економічними і політичними інституціями.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

Дальший виклад на Колумбійському університеті,

Пригадується, що в ту п'ятницю, себто 21. лютого в Колумбійському Університеті відбувся в Скермергори Гол, кімната 305, другий з черги виклад на українській темі. Доклад матиме п. Степан Шумейко, редактор „Юкрїнськ Вікі“, а говоритиме про новітню добу історії України. Треба надіятись, що й тим разом допише молоді, як це було минулого разу. І добре булоб, колиб теж і старше покоління прихотило. Ціати: експресивний собей семей евені (242 Кортленд) до 116 вулиці, а відтак іта на схід до Амстердам евені, а там до 118 гори Гол.

НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

Спортові змагання.

Цей неділі, 23. лютого н. р., відбудуться в спортовій галі Стойвезад Гайскул, при 15 вулиці, між 2 і 1. евеню подвійні спортові змагання, між спортовою дружиною 423 відділу У. Н. Союзу з Нью-Йорку, і спортовою дружиною з Філадельфії та змагання 361 відділу У. Н. С. з дружиною з Милвил, Н. Дж.

Ці люди, що зацікавлені в спортових змаганнях моглиб навідатись туди і приглядатись грі. Серед старших громадян у Нью-Йорку назагал мало зацікавлення до спортових змагань. Нема в них виробленого смаку до цього роду розривок. Тому і наш спорт в Нью-Йорку не може так розвинутись, як це повинно бути серед так численної громади.

Бо спортові змагання потребують моральної підтримки серед широкого загалу. Спортовці потребують свідків, глядачів. Це заохочує їх до вправ і виявлювань своїх здібностей. Там, де широкий загал не виявляє зацікавлення до спорту і залишає своїх спортсменів, щоб вони самі між собою змагались, спорт заникає.

Серед корінного американського загалу є величезне зацікавлення до спорту. Спортові змагання дають велику приємність не лиш самим учасникам - спортсменам, але також тисячам, а навіть десяткам тисяч глядачів, які переплачують і великі суми гроша, щоб придивитись змаганням.

По деяких інших українських громадах є вже вироблене зацікавлення до спортових змагань своїх дружин. Подібно зацікавлення мусимо ми виробити також у Нью-Йорку. Тепер є нагода побачити з кращих спортових українських дружин, що належать до союзової спортової ліги. Кожний громадянин і громадянка, коли мають час, повинні обовязково прийти і подивитись на це змагання. Тим вони самі дистанту безкомтовну приємність, а також піддержать наших спортовців і допоможуть до кращого розвитку спорту на ньюарському ґрунті.

Е. Л.

АСТОРІЯ, Л. АЙ., Н. Й.

Звіт з коляди.

Старшим Бр. св. О. Николаю, від. ч. 5 У. Н. Союзу, в Асторії, переведено і цього року традиційну „коляду“ між місцевим нашим громадянством, з результатом, що наші народньо-гуманітарні потреби зібрано \$156.00.

Колядували: В. Врублевський, В. Червотюк, Е. Конський, М. Левинський, В. Якимівський, Г. Василюк. З п'ять колядували: Е. Левинська, М. Пешінок, Р. Доміренська, М. Табак, М. Червотюк, М. Якимівська, А. Василюк, М. Сидор, М. Врублевський.

Коляду зложили по \$5: Н. Бродик, К. Голембівський, М. Левинський; по \$4: Е. Врублевський, А. Паламар, Г. Кук, по \$3: В. Червотюк, І. Падриш, п. Гринишин; по \$2.50: М. Заровенний; по \$2: п. Онуфриск, С. Антонішин, А. Бурдига, М. Борух, І. Бізюк, М. Борис, п. Дашк, С. Дорош, В. Дичко, А. Дичко, І. Драга, П. Гринишин, К. Гуменчук, П. Гарлов, п. Кузівський, Г. Кальба, С. Куррик, Е. Кришів, А. Климшин, С. Лшак, п. Мельник, А. Мартин, В. Пушкін, А. Нері, В. Гельнер, А. Гурла, Ф. Стоколоса, Г. Семус, С. Гуролішський, Л. Радзе (грек); М. Ниський \$1.50; по \$1: І. Бобель, І. Барин, Г. Буцько, п. Бреславський, Л. Бундас, Л. Булик, М. Бега, Н. Білик, П. Білинський, А. Червотюк, В. Чайка, М. Домаревський, Н. Дайсак, М. Галан, С. Гіса, П. Гавриш, Г. Якимів, В. Якимівський, І. Кубів, Н. Купчик, І. Курник, І. Комар, І. Кубчик, п. Лозинський, п. Лазорчик, Л. Литвин, П. Лешко, А. Лешенів, Н. Лешенів, І. Марко, С. Михалі, Н. Микитин, І. Микитин, Н. Табак, п. Тарак, Ю. Скіба, І. Сигура, І. Сидор, С. Савик, В. Стоєв, Г. Соловський, п. Сукор, В. Семус, пані Середка, Г. Сененко, п. Свєтківський, С. Спірановський, Т. Романішин, Г. Василюк, І. Василюк, Р. Врублевський, п. Баушанк, Е. Подольський, п. Нестух, М. Форшаз. Разом \$156.00.

Цю суму, згідно з волею жертвodawців розділено і наділено: на Український „Каледж“ в Стерфорд Конн., \$31; на п'ятирічну дитину збитий в Європі \$25; на Українську Пресву Службу в Америці \$20; на спаралюваних наших громадян в Нью-Йорку \$26; на наш Сиротинськ в Америці \$15; на інформаційне Бюро в Вашингтоні \$15; на кошти колядників видано \$9; доміні У. Д. Клубу за сходни колядників \$5. Разом \$156.

Повне признання належить не лиш нашим колядникам, що не пожалували трудів, але й нашому вічному громадянству за так щедрий дар для наших народніх справ в Америці!

Михайло Беля, секретар відділу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. А ТИМ САМИМ СТАВЛЯТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ІНШЕ МІЛІОНОВОГО МАЕТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Д-р Кирило Трильовський.

СОЙМОВІ ВИБОРИ В 1889 РОЦІ (В СНЯТИНШИНІ).

Ціла родина Гамораків — були якісь божі угодники і я в життю другої такої не знав: були це люди абсолютно без жадної злості.

Оден син о. Кирила став священиком, скоро помер, а його син Нестор був професором університету в Кам'янці Подільській і там десь під більшовиками помер.

Отець Кирило був вдівцем, а домашню господарку вела його своячка „цвоця Волянська“. Він перевів парцеляцію дібр лідича поміж своїх парохів і вони сплачували припадуючі на них рати до його рук. Можна отже зрозуміти його величезний вплив у Стеціві. Була це людина образована, європейської культури і крім знаних тоді кацапських газет як „Слово“, або „Н. Пролом“ — був у нього все один європейський журнал з ріжними додатками. Годі однак було звати його кацапом, а його всі діти були українцями. Пізніше лиш „Діло“ було в них у хаті. Отець Кирило був товаришем семінаріялиним його батька Йосифа, що був парохом в Будиліві, десять кілометрів від Стеців.

На фєріях жили у нього зять д-р Данилович та правник Єронім Калитовський, (брат о. Василя), який став пізніше адвокатом в Стрию. Цей був дуже здібний сатирик і він то написав славу новелю „Декани з гір“.

Ось так у тій невеликій степівській компанії рішили ми в літі 1888. р. поставити при доповнятих виборах до союму кандидатом о. Кирила.

Попереднім послом снітинщини був тит Снітинський, начальник суду в Заболотіві (снітинського повіту), т. зв. „порождни русін“. Він — як то кажуть — „дер коти“ з тамошним священиком о. Каратиницьким, батьком відомого судового радника.

Начальникови суду і послови п. Титові лучилась „пригода“. Ото одна дівка дістала від нього дитину, а коли прийшло до хресту, то о. Каратиницький надав тому хлопчикові імя Тит. Так і лишився на цілий Заболотів лиш той о. тит Тит. Це був рід обрахунку о. Каратиницького з начальником суду.

Річ очевидна, що були і різні передвибірчі збори і наради, на яких одначе лишє виступав та кількох селян, що були добрими бесідниками.

З тих найвишнішніш був Грицько Запаренюк з Волочків. Був то аналіфает, але дуже оригінальний бесідник. Його портрет можна побачити в популярній часописі „Батьківщина“, яку видавав Ю. Романчук. Грицько Запаренюк мав вже около 50 літ життя, був середнього росту, з досить довгим, шпакватим волоссям. Був це тип добродушного „сватка“ чи „дядька“. Свої промови починав він словами: „Браття мої наймильніші!“ Промова його була спокійна, але дуже переконлива. Він оперував дуже гарними

порівняннями, які брав головне з життя комах, як ось пчїл та муравлів. Велика шкода, що його промови не були стенографовані; хоч у виборчій думі, уложений Єронімом Калитовським, є одна така промова представлена у віршованій формі. Промови Запаренюка, виголошувани спокійно і переконливо, робили на слухачів-селян велике враження. Був це чисто альтруїстичний тип. У 80-тих роках м. ст. лопця у Львові два банки, що уділяли позичок головне селянам, власникам ґрунтів. Безручний позичку вписувався рівночасно яко член того кредитового товариства з відповідного вкладкою, а крім того відповідав до кількакратної висоти тої вкладки на випадок упадку такого товариства.

Наслідки були такі, що в тих часах маса селянських господарств шло на ліценцію („на бубон“). Можна однак було позискати значні полєкції в угодівій дорозі і цього, наскільки розходилося про його співгромадян (а може і людей з сусідних сіл) підіймався сердега Грицько Запаренюк. Ншове отже пішли аж до Львова, до дотичного банку та в дорозі угодівних переговорів і вилати відповідної суми спався від ліценції загрожєні мужицькі господарства.

Єронім Калитовський та д-р Северин Данилович, будучи у веселім, вакаційнім настрою і на добрім степівськм харчі, уложили були підчас виборів — вже не тяжко чи в 1888 (доповняючі вибори) чи у 1889 році, письмо, нібито диктованє Запаренюком до „Кур'єра львовського“, де тоді працював Франко. Був то докладно наслідуваний стил промов Запаренюка та були різні злобні uwagi на рахунок ріжних снітинських панків і павітові ради, які — всіми дозволєними способами підіпрали вибір Мойси.

Найцікавіше, що Франко дався авторам того листа надуті і повірив, що це Запаре-

нюк той лист диктував. Отже помістив його (латинським правописом) у „Кур'єрі львовськїм“ на велику загальну вітху і то на початковій місці того дневника.

Головним редактором того дневника був тоді Ревакович, старий польський демократ (завсіді в мемерці), мабуть українського походження.

Другим редактором був Болєслав Вислоух, революційний утікач з Конґресівки. Він, його жінка Марія та Ян Стапінськї з Західної Галичини були головними основниками польської „людової“ партії. Франкови удалося неоднє помістити в тій газеті, що було корисне для українців — і був би мї там остатись аж до кінця існування того дневника, якби не те, що помістив день около 1894. р. у відєнськїм тижневику статтю під наголом „Поет зради“, в якій представив, як то слашний польський поет Адам Міцкевич радив навіть допускатись зради, щоби лишє побороти зненавдженних ворогів Польщі. Цей статті поляки не могли Фракови простити, бо у них Міцкевич має таке велике значіння як у нас Шевченко.

(Дальше буде).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Товариства Згода Бр., від. 406, відбудуться в неділю, 23. лютого, в 2 год. попозудні, в Домі У. Н. С. Конґрда Гал. Просьня всіх членів прийти на означений час. Маємо ріжні справи до вирішення, як також буде вибір делегата на 20. конвенцію У. Н. Союзу. Припоминється членам, щоби кожний постарався привітати свої залеглі місячні вкладки. Юрій Хляк, предс.; Андрій Тарас, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 281, відбудуться в п'ятницю, 21. лютого, тобто в годині 8. вечору, в Нар. Домі, 32-5 Тест 19, вул. Просьня всіх членів і позамісцевих членів і членів, якітись на цих зборах, бо є важкі справи до позагодження. Буде вибір делегата на 20. конвенцію У. Н. Союзу. — Ін. Донгань, предс.; Ст. Кебало, кас.; Л. Байнський, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Збори Тов. ім. Івана Франка, від. 299, відбудуться в неділю, 23. лютого, в годині 6. вечору. На зборах вибудуться питання (шпесті) для членів і їх родин. Обовязок усіх бути на зборах і привітати родину з собою. Неоднє, бажаючи бути разом, тільки ті, що хочуть вписатися до Союзу; де буде найліпша нагода. Звертається у нагу довишникам, що домага зобовязання, що так усе прикріпкують, щоби невинили свої залеглості. — І. Сидоронич, секр., 493 Perry St., Ap. 3.

УВАГА НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! ПОВІДОМЛЕННЯ

Отсим повідомляється Відділу У. Н. С., Парохії, Братства, Сестрицтва, політичні Товариства, що Укр. Нац. Зап. Тов. „ДНІСТЕР“, від. 361. У. Н. Союзу, влаштує

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

У НЕДІЛЮ, 15. ЧЕРВНЯ (JUNE 15, 1941)

У KANE'S PARK, 82 SOUND VIEW AVE., BRONX, N. Y.

Просьня ласкаво всі наділені Організації стриматись від своїх підприємств, за що Комітет збори дякує.

Уряд Тов. „Дністер“.

УВАГА! — РОЧЕСТЕР, Н. Й!

ТОВАРИСТВО ІМ. МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Б-А-Л-Ь

У СУБОТУ, 22. ЛЮТОГО (FEBRUARY 22, 1941)

в UKRAINIAN CIVIC CENTER, 831 JOSEPH AVENUE.

Добра музика. Вступ 25 ц. (з „TAX“)

За добру забаву ручити — Комітет.

УВАГА! — ВІНДСОР І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ 341. У. Н. СОЮЗУ устроєє НОВО ВИБРАНИЙ УРЯД ПЕРШИЙ ЗИМОВИЙ

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

З ТАНЦЯМИ

В УКРАЇНСЬКІМ НАЦІОНАЛЬНІМ ДОМІ ПРИ ОТТАВА ВУЛИЦІ

В НЕДІЛЮ, 23. ЛЮТНЯ (FEBRUARY 23, 1941)

в годині 5. вечером.

Запрошуємо все українське громадянство міста Віндсору і околиці. Підчас забави будуть промовляти ГОСТІ з Америки, Ліннінгтону і інших.

Уряд відділу 341. У. Н. С.

Панахида в пам'ять Ольги Басараб, що її відп. завив 9. лютого в укр. кат. церкві Св. Юрія в Нью-Йорку Пресви. Владика Іван Бучко в істї оо. Івана Забави й Стефана Гринюка та при участі членів Самостійного Золотого Хреста (в одностроях) і широкого загалу громадянства.

